

Jaarverslag 2013

Maart 2014

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding	7
2. Wat wilden we bereiken?	9
2.1 Onderzoek	9
2.2 Rekenschap.....	9
3. Wat hebben we gedaan?	11
3.1 Onderzoek	11
3.2 Bekendheid van de rekenkamercommissie	14
3.3 Nieuwe samenwerkingsovereenkomst per 2014.....	14
3.4 Overige activiteiten	14
4. Wat heeft dat gekost?	17
4.1 Totale baten	17
4.2 Totale kosten per kostensoort	17
4.3 Kosten per gemeente	18
4.4 Overschot of tekort per gemeente over 2013	19
4.5 Voorziening.....	21
Bijlage 1 Nevenactiviteiten leden rekenkamercommissie	23

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2013 van de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand. In 2013 werkte deze gezamenlijke rekenkamercommissie voor acht gemeenten: Barneveld, Bunnik, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde.

Het afgelopen jaar heeft de rekenkamercommissie volgens haar jaarplan en na afstemming met de auditcommissies/afstemmingsoverleggen van de gemeenteraden onderzoek uitgevoerd in deze gemeenten. Met de onderzoeken ondersteunen we de raad bij zijn controlerende en kaderstellende rol. Tijdens onze bezoeken aan de commissie- en raadsvergaderingen in 2013 is – net als in de voorgaande jaren - gebleken dat de raden ons werk waarderen.

In de zomer van 2013 hebben de raden van deze acht gemeenten besloten om de samenwerking vanaf 1 januari 2014 voort te zetten. In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst is uitgegaan van een bezuiniging van 10% op de bijdrage per inwoner. Ook hebben de raden ingestemd met de toetreding van de gemeente Bunschoten tot de gemeenschappelijke rekenkamercommissie. De leden en de voorzitter zijn per september 2008 benoemd voor een periode van zes jaar. In 2014 zullen ze herbenoemd worden.

In dit verslag geven wij u een beeld van onze activiteiten in 2013 en de kosten en baten die hieraan verbonden zijn.

Graag spreek ik namens de rekenkamercommissie dank uit voor het in ons gestelde vertrouwen en voor de plezierige samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.P.P. van Dort
Voorzitter Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand

1. Inleiding

De onafhankelijke rekenkamercommissie heeft ten doel de gemeenteraad te ondersteunen bij zijn kaderstellende en controlerende rol. Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit naar het gemeentelijk beleid en formuleert zij waar mogelijk aanbevelingen voor de toekomst. De rekenkamercommissie kan gemeentelijk beleid op drie onderdelen toetsen (art.182 Gemeentewet):

- a. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- b. Doeltreffendheid: zijn de beoogde doelen van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
- c. Doelmatigheid: zijn de nagestreefde beleidsdoelen tegen zo gering mogelijke inzet van middelen bereikt?

Met ingang van 1 september 2008 is de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand haar werkzaamheden gestart. Deze rekenkamercommissie is de opvolger van de drie afzonderlijke rekenkamercommissies Barneveld/Leusden/Zeewolde, Renswoude/Scherpenzeel/ Woudenberg en Nijkerk. In 2009 is de gemeente Bunnik aangesloten en vanaf 1 januari 2014 de gemeente Bunschoten. De inmiddels negen raden hebben een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend die per 1 januari 2014 ingaat. Dit jaarverslag betreft het jaar 2013, waarin de oude samenwerkingsovereenkomst tussen de acht raden nog van toepassing was.

De rekenkamercommissie bestaat uit een externe voorzitter en vier externe leden. De commissie wordt ondersteund door twee parttime ambtelijk secretaris/onderzoekers (elk 21 of 22 uur per week).

Samenstelling van de rekenkamercommissie in 2013 (zie bijlage 1 voor een overzicht van nevenactiviteiten)

De heer drs. *Jan van Dort cmc* (voorzitter) is organisatieadviseur en interim-manager. Ook heeft hij een zeer brede ervaring als bestuurder en als commissaris dan wel lid van de raad van toezicht van diverse maatschappelijke organisaties.

De heer *Dirk Jans* (lid) is manager bij een financieel adviesbureau. Hij heeft jarenlange ervaring bij diverse gemeenten als bestuursambtenaar, controller en afdelingshoofd¹.

De heer drs. *Ron Kamphues* (lid) werkt in diverse gemeenten mee aan rekenkameronderzoek en ondersteunt gemeenten, bedrijven en instellingen bij het verbeteren van hun bedrijfsvoering, bedrijfsontwikkeling, etc.

De heer dr. *Joost Scheltinga* (lid) heeft zowel ervaring in het bedrijfsleven, als bij de overheid, als in de universitaire onderzoekswereld. Hij is werkzaam bij de Stichting Bodemsanering NS en lid van de gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Mevrouw ir. *Ine van de Vlierd EMFC RC* (lid) is na een studie Technische Bedrijfskunde en een postdoctorale opleiding tot Controller werkzaam als beleidscontroller bij een gemeente. Ze is tevens lid van de rekenkamercommissie van de Utrechtse Heuvelrug.

Mevrouw drs. *Bea Meijboom* is bestuurskundige en werkt sinds 1 oktober 2008 als secretaris/onderzoeker bij de rekenkamercommissie. Daaraan voorafgaand heeft zij tien jaar werkervaring opgedaan in verschillende beleidsterreinen bij de gemeente Vleuten-De Meern en de gemeente Utrecht.

Mevrouw ir. *Ingrid Spoor* werkt sinds 1 november 2011 als secretaris/onderzoeker bij de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand. Daarvoor heeft zijn in de gemeente Veenendaal gewerkt als secretaris van de rekenkamercommissie. Ook is zij werkzaam geweest als planning en controlmedewerker bij Wageningen UR.

¹ Per 1 januari 2014 is de heer *Dirk Jans* afgetreden als lid van de rekenkamercommissie. Hem is eervol ontslag verleend.

2. Wat wilden we bereiken?

2.1 Onderzoek

De rekenkamercommissie heeft ten doel de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad te ondersteunen met de resultaten van haar onderzoeken. Zij toetst het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur ten aanzien van een geselecteerd beleidsterrein op rechtmatigheid, doeltreffendheid en/of doelmatigheid.

De rekenkamercommissie wil met haar rapporten leer- en verbeterprocessen stimuleren, zodat de gemeenten effectiever en efficiënter kunnen werken. Hiertoe doet zij aanbevelingen aan de gemeenteraad. Om het draagvlak te vergroten treedt de rekenkamercommissie tussentijds in overleg met de gemeenteraden (meestal via de auditcommissies) over onderzoeksonderwerpen, de daaruit voortvloeiende onderzoeksvoorstellen en over de voortgang van het onderzoek.

Ook lichten de voorzitter en de onderzoekskoördinator de onderzoeksrapporten met de conclusies en aanbevelingen toe bij de behandeling in de raadscommissie. Twee tot drie jaar na het uitbrengen van het onderzoeksrapport kijkt de rekenkamercommissie vervolgens wat er gebeurd is met de aanbevelingen die de raad overgenomen heeft. Dit doen wij enerzijds om voor de gemeenteraad de implementatie van de aanbevelingen te bewaken en anderzijds om de effectiviteit van de eigen aanbevelingen te meten.

2.2 Rekenschap

De rekenkamercommissie draagt bij aan het afleggen van verantwoording (rekenschap) van het gemeentebestuur aan de burgers. Deze verantwoording legt ze af door:

- *het publiceren van verantwoordingsinformatie* in de vorm van onderzoeksrapporten. Deze rapporten zijn opgesteld voor de gemeenteraden en zijn openbaar en toegankelijk voor zowel de gemeenteraden als voor de burgers en organisaties. Met haar onderzoeksrapporten wil de rekenkamercommissie het publieke debat in de gemeenten stimuleren en wil zij hieraan bijdragen;
- *bekendheid te geven aan haar bestaan, werkwijze, activiteiten en producten*, zoals onderzoeksrapporten, nieuwsbrieven en persberichten. De communicatie van de rekenkamercommissie richt zich hierbij zowel op de gemeentelijke instanties (de gemeenteraden, de colleges en ambtelijke organisaties) als de burgers en organisaties uit de betrokken gemeenten.

In hoofdstuk 3 staat beschreven hoe dit in 2013 tot uitvoering is gebracht.

3. Wat hebben we gedaan?

3.1 Onderzoek

In 2013 heeft de rekenkamercommissie - overeenkomstig haar jaarplan - diverse onderzoeken uitgevoerd. Hieronder gaan we eerst in op de onderzoeken die in 2013 afgerond zijn. Daarna gaan we in op de lopende onderzoeken die in 2013 gestart zijn en in 2014 afgerond zullen worden. Tot slot is in 2013 gestart met de voorbereidingen van twee onderzoeken die in 2014 uitgevoerd zullen worden.

Afgeronde onderzoeken

In 2013 heeft de rekenkamercommissie voor de volgende verschillende beleidsterreinen onderzoeken afgerond. De betreffende onderzoeksrapporten met conclusies en aanbevelingen zijn aangeboden aan de betreffende gemeenteraden en zijn gepubliceerd op de website www.rkvalleienveluwerand.nl.

Afgeronde onderzoeken in 2013	Gemeenten																		
<p>Regionale samenwerking</p> <p>In de gemeenten Bunnik, Leusden, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde heeft de rekenkamercommissie onderzoek uitgevoerd naar regionale samenwerking. De vijf rapporten zijn aangeboden aan de gemeenteraden en behandeld in de raadscommissies. De rapporten zijn goed ontvangen en de aanbevelingen zijn in vier gemeenten overgenomen door de raad. In Woudenberg zal het rapport in de raad geagendeerd worden in het eerste kwartaal van 2014, gelijk met een voorstel voor de aanpak van regionale samenwerkingen. Het rapport is wel al in de raadscommissie van Woudenberg besproken op 11 juni 2013.</p> <table border="1" data-bbox="630 1169 1249 1357"> <thead> <tr> <th>Gemeente</th> <th>Aanbieding raad</th> <th>Besluitvorming raad</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Zeewolde</td> <td>6 feb 2013</td> <td>21mrt 2013</td> </tr> <tr> <td>Woudenberg</td> <td>18 mrt 2013</td> <td>1^e kwartaal 2014</td> </tr> <tr> <td>Scherpenzeel</td> <td>29 mei 2013</td> <td>28 nov 2013</td> </tr> <tr> <td>Bunnik</td> <td>22 aug 2013</td> <td>7 nov 2013</td> </tr> <tr> <td>Leusden</td> <td>30 okt 2013</td> <td>12 dec 2013</td> </tr> </tbody> </table>	Gemeente	Aanbieding raad	Besluitvorming raad	Zeewolde	6 feb 2013	21mrt 2013	Woudenberg	18 mrt 2013	1 ^e kwartaal 2014	Scherpenzeel	29 mei 2013	28 nov 2013	Bunnik	22 aug 2013	7 nov 2013	Leusden	30 okt 2013	12 dec 2013	<p>Leusden, Scherpenzeel, Woudenberg, Bunnik en Zeewolde</p>
Gemeente	Aanbieding raad	Besluitvorming raad																	
Zeewolde	6 feb 2013	21mrt 2013																	
Woudenberg	18 mrt 2013	1 ^e kwartaal 2014																	
Scherpenzeel	29 mei 2013	28 nov 2013																	
Bunnik	22 aug 2013	7 nov 2013																	
Leusden	30 okt 2013	12 dec 2013																	
<p>Grondbeleid Woudenberg</p> <p>Op verzoek van het presidium van de gemeenteraad is in Woudenberg een onderzoek uitgevoerd naar het grondbeleid. Het onderzoeksrapport is in september 2013 aangeboden aan de gemeenteraad. De gemeentelijke organisatie heeft een plan van aanpak gemaakt voor het opstellen van een nieuwe nota grondbeleid en de implementatie van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Tijdens de vergadering van 17 december 2013 is de raad unaniem akkoord gegaan met het plan van aanpak.</p>	<p>Woudenberg</p>																		

Afgerond doorwerkingsonderzoek

In 2013 heeft de rekenkamercommissie vijf doorwerkingsonderzoeken afgerond. Tijdens een doorwerkingsonderzoek kijkt de rekenkamercommissie wat er twee tot drie jaar na het uitbrengen van het onderzoeksrapport is gebeurd met de aanbevelingen die de raad heeft overgenomen.

Afgerond doorwerkingsonderzoek 2013	Gemeente
<p>Doorwerking grondprijzen</p> <p>In 2009 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de grondprijzen die de gemeente Barneveld doorberekent aan projectontwikkelaars voor het ontwikkelen van bouwplannen. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie in 2009 een aantal aanbevelingen gedaan. Naar aanleiding van het doorwerkingsonderzoek concludeert de rekenkamercommissie dat</p>	<p>Barneveld</p>

de aanbevelingen uit 2009 opgepakt zijn. Zo is er nu een op schrift gestelde procedure voor het tot stand komen van de jaarlijkse grondprijzen en de Nota Grondbeleid uit 2007 is in 2011 geactualiseerd. In februari 2013 heeft de rekenkamercommissie een notitie aangeboden aan de gemeenteraad met hierin de bevindingen van het doorwerkingsonderzoek.	
<p>Doorwerking jongerenwerk</p> <p>In 2009 heeft de rekenkamercommissie onderzoek uitgevoerd naar het jongerenwerk van Zeewolde. In juni 2009 hebben wij hierover het rapport aangeboden aan de gemeenteraad, met onder andere zeven aanbevelingen.</p> <p>Naar aanleiding van het doorwerkingsonderzoek constateert de rekenkamercommissie dat de huidige situatie anders is dan de situatie in 2009. De aanbevelingen van destijds waren geschreven binnen de context van toen. In die tijd speelde dat er sprake was van wantrouwen tussen de gemeente en de St. Wolderwelzijn. Uit het doorwerkingsonderzoek blijkt dat de gemeente aan de slag is gegaan met de kern van het probleem, namelijk het gebrek aan vertrouwen en de slechte relatie tussen de gemeente en Wolderwelzijn. Dit probleem is naar de mening van de rekenkamercommissie grondig aangepakt en opgelost. Alle ingrediënten lijken nu aanwezig te zijn voor een nieuwe start. In juni 2013 heeft de rekenkamercommissie de gemeenteraad hierover per brief geïnformeerd.</p>	Zeewolde
<p>Doorwerking re-integratiebeleid</p> <p>In 2010 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de effectiviteit van het re-integratiebeleid van Leusden. Ten tijde van het onderzoek in 2010 was al bekend dat het re-integratiebeleid per 2011 uitgevoerd zou gaan worden door de gemeente Amersfoort. Hiervan uitgaande luidde de centrale onderzoeksvraag destijds: "Hoe kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van het re-integratiebeleid goed uitoefenen?" Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie vijf aanbevelingen geformuleerd. Uit het doorwerkingsonderzoek blijkt dat de gemeente alle aanbevelingen uit 2010 opgepakt heeft. Zo is de informatievoorziening aan de raad verbeterd en de raad richt zich bij de kaderstelling op beoogde maatschappelijke effecten en resultaten van het re-integratiebeleid. In juli 2013 heeft de rekenkamercommissie de gemeenteraad hierover per brief geïnformeerd.</p>	Leusden
<p>Beleid voor mensen met een lichamelijke beperking</p> <p>In 2010 heeft de rekenkamercommissie onderzoek uitgevoerd in de gemeenten Scherpenzeel en Woudenberg naar het beleid voor mensen met een lichamelijke beperking. In 2013 heeft de rekenkamercommissie gekeken wat er met de aanbevelingen uit dit onderzoek is gedaan. Hieruit kwam naar voren dat zowel in de gemeente Scherpenzeel als in de gemeente Woudenberg een aantal aanbevelingen niet meer actueel en relevant waren vanwege beleidswijzigingen. De aanbevelingen die nog wel relevant waren hadden in beide gemeenten met name betrekking op de positionering van en communicatie met de Wmo-adviesraad. Deze aanbevelingen zijn zowel in Scherpenzeel als in Woudenberg opgepakt en uitgevoerd. De rekenkamercommissie heeft de raad van Scherpenzeel hierover per brief geïnformeerd op 18 november 2013 en de raad van Woudenberg op 16 december 2013.</p>	Scherpenzeel en Woudenberg

Lopende (doorwerkings)onderzoeken

In 2013 zijn de volgende (doorwerkings)onderzoeken gestart, die in 2014 vervolgd en afgerond zullen worden.

Lopende onderzoeken (afronding in 2014)	Gemeenten
<p>Decentralisatie rijkstaken</p> <p>In 2013 heeft de rekenkamercommissie de ontwikkelingen gevolgd in Nijkerk op het terrein van de drie decentralisatie op het sociale domein. De rekenkamercommissie heeft de raad drie brieven gestuurd (op 26 juni 2013, 2 september 2013 en 9 januari 2014) en hierin advies gegeven m.b.t. de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Naar verwachting wordt het onderzoek begin 2014 afgerond.</p>	Nijkerk
<p>Doorwerking interactief beleid</p> <p>In 2010 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het interactieve beleid van Barneveld. Gekeken is hoe het interactieve beleid vormgegeven is en hoe de uitvoering in de praktijk</p>	Barneveld

<p>is. In 2010 hebben wij naar aanleiding van het onderzoek 8 kaderstellende aanbevelingen voor de raad geformuleerd en 6 aanbevelingen gericht op de uitvoering. In 2013 is gestart met het doorwerkingsonderzoek waarbij we kijken in hoeverre de aanbevelingen uit 2010 opgevolgd zijn. De documentenstudie is gedaan. In 2014 zal het onderzoek vervolgt en afgerond worden.</p>	
<p>Doorwerking jeugdbeleid In 2011 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het jeugdbeleid in de gemeenten Nijkerk en Bunnik. In het jaarplan 2013 van de rekenkamercommissie staat voor beide gemeenten een doorwerkingsonderzoek opgenomen.</p> <p><i>Nijkerk</i> In het onderzoek in Nijkerk uit 2011 is vooral gekeken naar de integraliteit van het jeugdbeleid en de rol van de raad. De aanbevelingen waren o.a. gericht op het bevorderen van de integraliteit, het vaststellen van de prioriteiten en heldere doelstellingen en het versterken van de kaderstellende rol van de raad. De rekenkamercommissie is in het derde kwartaal van 2013 gestart met het doorwerkingsonderzoek en zal dit begin 2014 afronden.</p> <p><i>Bunnik</i> Op advies van de auditcommissie heeft de rekenkamercommissie besloten om dit doorwerkingsonderzoek niet uit te voeren. De reden hiervoor is dat het college op voorhand al aangegeven heeft dat zij de aanbevelingen uit 2011 niet opgepakt heeft, omdat er sinds 2011 nog geen nieuw beleid opgesteld is, mede door het uitzicht op de komende decentralisaties. Het college geeft aan dat het nieuwe beleid opgesteld zal worden in combinatie met de doorvoering van de decentralisatie in de jeugdzorg. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie zullen dan meegenomen worden.</p>	Bunnik en Nijkerk
<p>Handhaving en legalisering Op verzoek van de auditcommissie van Barneveld doet de rekenkamercommissie onderzoek naar handhaving en legalisering in Barneveld. Het feitenonderzoek heeft plaatsgevonden in 2013. In januari 2014 is de rapportage van bevindingen naar de gemeente gestuurd voor een technische reactie. De planning is om het eindrapport in april aan te bieden aan de gemeenteraad.</p>	Barneveld
<p>Interactief beleid Het onderzoek in Leusden naar interactief beleid is eind 2013 gestart met een documentenonderzoek. In januari 2014 hebben interviews plaatsgevonden met relevante ambtenaren en bestuurders. De planning is om in februari interviews te houden met relevante inwoners en organisaties. Naar verwachting zal het eindrapport voor de zomer van 2014 worden aangeboden aan de gemeenteraad van Leusden.</p>	Leusden

Vorbereiding nieuw onderzoek 2014

Voor de volgende onderzoeken is de rekenkamercommissie in 2013 gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor nieuw onderzoek in 2014. Betreffende onderzoeken zullen uitgevoerd worden in 2014.

Vorbereidende werkzaamheden voor onderzoek in 2014	Gemeenten
<p>Handhaving en legalisering In navolging van het onderzoek in Barneveld naar handhaving en legalisering, gaat de rekenkamercommissie in Bunnik op verzoek van de auditcommissie een vergelijkbaar onderzoek doen. De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart in 2013. Het onderzoek vindt plaats in 2014.</p>	Bunnik
<p>Plan Zuiderzee Vanuit de raad van Bunschoten is bij de behandeling van de kadernota 2014 – 2017 (juli 2013) een motie aangenomen waarin de rekenkamercommissie wordt verzocht om een onderzoek te doen naar kostenverhogende en uitvoeringsvertragende effecten op het plan Zuiderzee. In haar vergadering van 25 november 2013 heeft de rekenkamercommissie naar aanleiding hiervan besloten om onderzoek te doen naar het Plan Zuiderzee. De exacte insteek van het onderzoek zal in 2014 na afstemming met de raad bepaald worden.</p>	Bunschoten

3.2 Bekendheid van de rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie wil aan zichzelf en haar activiteiten bekendheid geven bij de gemeenteraden, de gemeentelijke organisaties, maatschappelijke organisaties in de gemeenten en natuurlijk de inwoners. In 2013 hebben we op een aantal manieren de publiciteit gezocht:

- Persberichten voor de lokale media bij aanvang van een onderzoek en bij het openbaar maken van een rapport.
- Een nieuwsbrief (in september) aan de raden, colleges en gemeentelijke organisaties om hen te informeren over het onderzoek bij de andere gemeenten en over voortgang van werkzaamheden.
- Plaatsen van de onderzoeksrapporten, persberichten en nieuwsbrieven op de website www.rkvalleienveluwerand.nl. Uiteraard sturen wij de onderzoeksrapporten zodra ze gereed zijn ook naar de betreffende gemeenteraden, colleges en andere betrokkenen.

3.3 Nieuwe samenwerkingsovereenkomst per 2014

De huidige samenwerkingsovereenkomst betreffende de rekenkamercommissie tussen de deelnemende gemeenten is op 1 september 2008 in werking getreden en zou na een looptijd van zes jaar eindigen op 1 september 2014. In de zomer van 2013 hebben de gezamenlijke raden besloten om de samenwerkingsovereenkomst voort te zetten en de nieuwe samenwerkingsovereenkomst al in te laten gaan per 1 januari 2014.

Tevens hebbend de raden besloten om per 1 januari 2014 10% te besparen op de gemeentelijke bijdrage die zij per inwoner betalen voor de rekenkamercommissie. Ook zijn de raden akkoord gegaan met de toetreding van de gemeente Bunschoten tot de rekenkamercommissie. Op deze manier kan de continuïteit en de kwaliteit van de ambtelijke ondersteuning van de rekenkamercommissie in stand gehouden worden. Per saldo blijft het budget van de rekenkamercommissie ongeveer gelijk, de bijdrage per gemeente neemt uiteraard af. De rekenkamercommissie zal daarom nog efficiënter contacten onderhouden met de gemeenten om toch zo veel mogelijk tijd en geld over te houden voor onderzoek. Het is echter niet te vermijden dat de bezuiniging deels ten koste gaat van onderzoek.

3.4 Overige activiteiten

Vergaderingen rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft in 2013 vijf keer vergaderd. Deze vergaderingen gaan voornamelijk over de onderzoeken die plaatsvinden. Ook de onderwerpenkeuze per gemeente vindt plaats tijdens die vergaderingen.

Vergaderingen en overleg bij de acht gemeenten

Verder zijn de leden van de rekenkamercommissie in 2013 aanwezig geweest bij de diverse afstemmingsoverleggen en auditcommissies van de gemeenten. Ook bij de behandeling van de onderzoeksrapporten in de raadscommissies zijn vanuit de rekenkamercommissie vrijwel altijd de voorzitter, één van de leden (de onderzoekscoördinator) en één secretaris/onderzoeker aanwezig geweest.

Daarnaast hebben de secretarissen bij vijf van de acht gemeenten de behandeling van de Programmabegroting en/of de Kadernota bijgewoond.

Indien mogelijk en van toepassing worden bezoeken aan de gemeente gecombineerd met bijvoorbeeld kennismakingsbezoek aan nieuw benoemde burgemeester, secretarissen en griffiers. In 2013 zijn kennismakingsgesprekken geweest in Renswoude met de burgemeester en de gemeentesecretaris; in Scherpenzeel met de burgemeester en de griffier en in Woudenberg met de burgemeester.

Volgen landelijke ontwikkelingen

De secretarissen, de voorzitter en de leden volgen landelijke ontwikkelingen op het gebied van rekenkamer(onderzoek). Ook is één secretaris naar één van de drie bijeenkomsten van de Kring van Secretarissen van de NVRR geweest en naar twee bijeenkomsten van de kring van secretarissen van Gelderland. Relevante ontwikkelingen zijn ook gevolgd via literatuur en internet.

Evaluatie van onderzoek

Om de kwaliteit van de rekenkamercommissie te waarborgen voert de rekenkamercommissie evaluaties uit:

- Na elk onderzoek vraagt de rekenkamercommissie de gemeente om een evaluatieformulier in te vullen. Tevens vult het onderzoeksteam van de rekenkamercommissie een evaluatieformulier in.
- Twee tot drie jaar na het uitbrengen van een onderzoeksrapport doet de rekenkamercommissie in principe een doorwerkingsonderzoek, mede om de effectiviteit van de eigen aanbevelingen te meten.

Inventariseren onderzoeksonderwerpen

Hoewel de rekenkamercommissie onafhankelijk is, staat zij open voor verzoeken vanuit de raden. Het afgelopen jaar hebben wij onderzoeksonderwerpen geïnventariseerd bij de gemeenteraden (auditcommissies, afstemmingsoverleggen of raadscommissies) van Barneveld, Bunnik en Bunschoten. Naar aanleiding hiervan is in het jaarplan voor 2014 opgenomen om onderzoek te doen naar handhaving en legalisering (in Bunnik) en het plan Zuyderzee (Bunschoten).

Ook de lopende onderzoeken die gestart zijn in 2013 en die in 2014 afgerond worden, voert de rekenkamercommissie uit op verzoek van gemeenteraden: interactief beleid (in Leusden), decentralisatie van rijkstaken (in Nijkerk) en handhaving en legalisering (Barneveld).

Op verzoek van de auditcommissie van de gemeente Barneveld hebben wij in september inwoners van Barneveld d.m.v. een advertentie opgeroepen om onderwerpen voor onderzoek aan te dragen. Drie inwoners hebben naar aanleiding hiervan in totaal vier onderwerpen aangedragen. Na overleg met de auditcommissie heeft de rekenkamercommissie besloten om deze onderwerpen niet te onderzoeken. Twee onderwerpen waren niet geschikt voor rekenkameronderzoek en voor de twee andere onderwerpen is het nu nog te vroeg. Deze zijn opgenomen op de groslijst voor mogelijke toekomstige onderzoeksonderwerpen.

Het jaarplan 2014 biedt nog ruimte om in de tweede helft van 2014 te starten met (de voorbereidingen van) nieuwe onderzoeken in de gemeenten Barneveld, Leusden, Nijkerk en Zeewolde. Na de gemeenteraadsverkiezingen zullen we in het voorjaar van 2014 bij de (auditcommissie of het afstemmingsoverleg van) betreffende nieuw benoemde

gemeenteraden nagaan of er suggesties zijn voor onderwerpen. Op deze manier kunnen we inspelen op de actualiteit en de behoefte van de nieuwe raden.

In 2013 zijn geen onderwerpen geïnventariseerd bij de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg. Voor deze gemeente is voor 2014 onvoldoende budget beschikbaar voor de start van nieuw onderzoek in 2014 (naast de geplande doorwerkingstrajecten). Zie paragraaf 4.4 en paragraaf 4.5 voor een toelichting op de budgetten per gemeente.

4. Wat heeft dat gekost?

Voor de kosten van de rekenkamercommissie zijn de volgende afspraken vastgelegd in de verordening en de samenwerkingsovereenkomst²:

- de baten, te weten € 1,09³ per inwoner;
- een bruto vergoeding⁴ van € 48,38 per gewerkt uur voor de voorzitter en leden;
- reiskostenvergoeding voor de voorzitter en de leden (€ 0,19 per km);
- een vaste jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter van € 952,-

De rekenkamercommissie is binnen bovengenoemde kaders vrij om het budget te besteden. Ook mogen bedragen worden overgeheveld naar een volgend jaar of worden aangevuld met het budget van een volgend jaar (tot een maximum van de helft van het jaarbudget). Per periode van drie jaar dienen de gemeenten een onderzoeksbijdrage van de commissie te hebben ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage.

4.1 Totale baten

De baten van de rekenkamercommissie bestaan uit een bijdrage van € 1,09 euro per inwoner van de acht gemeenten.

Tabel 1 Bijdrage per gemeente

Gemeente	Begroot	Werkelijk
Barneveld	€ 58.718,-	€ 58.460,-
Bunnik	€ 15.954,-	€ 15.839,-
Leusden	€ 31.876,-	€ 31.507,-
Nijkerk	€ 44.047,-	€ 43.890,-
Renswoude	€ 5.329,-	€ 5.322,-
Scherpenzeel	€ 10.191,-	€ 10.227,-
Woudenberg	€ 13.323,-	€ 13.400,-
Zeewolde	€ 23.612,-	€ 23.125,-
Totaal	€ 203.049,-	€ 201.769,-

De begroting van 2013 ging uit van een totaalbudget van € 203.049,- (op basis van een inschatting van het aantal inwoners per 1 januari 2013 per gemeente). Het werkelijke budget voor 2013 bedroeg € 201.769,- (op basis van het werkelijke aantal inwoners per 1 januari 2013).

4.2 Totale kosten per kostensoort

De kosten van de rekenkamercommissie zijn te verdelen in de volgende kostensoorten:

- **kosten voor twee secretaris/onderzoekers**, in totaal 1,2 fte (43 uur per week). Deze zijn te verdelen in kosten voor onderzoek en kosten voor secretarisswerkzaamheden. In het salaris zitten de kosten verwerkt van sociale lasten en een opslag van 50% voor de huisvesting e.d. voor de gemeente Barneveld.) De kosten bedragen € 87,- per uur en deze zijn doorberekend naar de gemeenten op basis van werkelijk bestede tijd.

² De bijdrage per inwoner, de urenvergoeding voor de voorzitter en de leden en de vaste jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter worden jaarlijks geïndexeerd.

³ Gerekend wordt met een bedrag van 1,0876 Euro per inwoner. In de tekst is dit afgerond op € 1,09.

⁴ Het gaat hier om werkelijk gemaakte uren. Reistijd wordt niet vergoed.

- **kosten voor de voorzitter en de leden van de rekenkamercommissie + externe inhuur** van onderzoeksbureaus (te verdelen in vaste vergoeding voorzitter, vergaderkosten en onderzoekskosten)
 - **overige kosten** (zoals reiskosten, verzekeringen, drukwerk, website, e.d.)
- Zie tabel 2 voor een totaaloverzicht en een uitsplitsing en toelichting per kostensoort.

Tabel 2 Totale kosten 2013 per kostensoort

Kostensoort	Begroot	Werkelijk
Twee secretaris/onderzoekers	€ 138.000	€ 145.644
<i>salaris + sociale lasten</i>	€ 92.000	€ 97.096
<i>opslag 50% (huisvesting e.d.)</i>	€ 46.000	€ 48.548
<i>besteed aan:</i>		
- <i>onderzoek</i>	€ 96.600	€ 106.143
- <i>secretaris</i>	€ 41.400	€ 39.500
Rekenkamercommissie (voorzitter + leden) + Externe inhuur	€ 59.049	€ 50.432
<i>Vaste vergoeding voorzitter</i>	€ 952	€ 952
<i>Vergaderkosten (rekenkamercommissie, auditcommissies, afstemmingsoverleggen, overleggen met griffiers i.v.m. toekomst rekenkamercommissie, e.d.)</i>	€ 5.000	€ 5.501
<i>Onderzoekskosten</i>	€ 53.097	€ 43.979
Overige <i>(website, drukwerk, verzekering, reiskosten, etc.)</i>	€ 6.000	€ 4.364
Totaal	€ 203.049	€ 200.439

4.3 Kosten per gemeente

De kosten van de rekenkamercommissie zijn te verdelen in onderzoekskosten en indirecte kosten en worden als volgt verdeeld over de gemeenten:

Onderzoekskosten

De onderzoekskosten zijn direct gerelateerd aan concrete onderzoeksactiviteiten en zijn verdeeld over de gemeenten naar werkelijk daarvoor gemaakte uren. De onderzoekskosten bestaan uit uren gemaakt door de secretaris/onderzoekers, de leden van de rekenkamercommissie en externe inhuur.

Indirecte kosten (niet-onderzoekskosten)

De indirecte kosten worden verdeeld over de gemeenten naar rato van het aantal inwoners. Het gaat hierbij om de kosten voor de volgende activiteiten:

- vergaderingen van de rekenkamercommissie (gaan hoofdzakelijk over de onderzoeken, maar worden toch tot de indirecte uren gerekend), zie tabel 2;
- inventariseren en selecteren van onderzoeksonderwerpen bij gemeenteraden;
- opstellen jaarplan en jaarverslag rekenkamercommissie;
- de communicatie met de gemeenten over jaarplan, jaarverslag, nieuwsbrieven, afstemmingsoverleggen / auditcommissies;
- afstemming met gemeentelijke organisatie over werkwijzen en onderzoeken;
- kennismaken met nieuwe griffiers, secretarissen en burgemeesters;
- vaste jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter;
- reiskosten per km van de leden en de voorzitter van de rekenkamercommissie (inclusief reiskosten voor onderzoek);
- het volgen van gemeentelijke ontwikkelingen.

In 2013 is daarnaast tijd gestoken in overleggen en ondersteunende en voorbereidende werkzaamheden gericht op de nieuwe samenwerkingsovereenkomst en de toetreding van Bunschoten per 1 januari 2014. Eind 2013 zijn tevens het onderzoeksprotocol van de rekenkamercommissie en het reglement van orde aangepast en opnieuw vastgesteld. Beide gaan in per januari 2014.

Tabel 3 bevat een overzicht van kosten per gemeente verdeeld naar:

- kosten voor onderzoek door de secretarissen/onderzoekers;
- kosten voor onderzoek door de voorzitter en leden van de rekenkamercommissie + de kosten voor inhuur van externe onderzoeksbureaus;
- indirecte (niet-onderzoekkosten), zie vorige paragraaf voor een overzicht van activiteiten.

Tabel 3 Kosten per gemeente 2013

Gemeente	Kosten onderzoek		Overige kosten <i>Naar rato verdeeld naar inwonersaantal</i>	Totaal
	secretaris/ onderzoekers	voorzitter en leden + externe inhuur		
Barneveld	€ 29.754	€ 8.570	€ 14.579	€ 52.903
Bunnik	€ 5.590	€ 2.533	€ 3.950	€ 12.073
Leusden	€ 18.469	€ 2.932	€ 7.857	€ 29.258
Nijkerk	€ 19.967	€ 5.392	€ 10.945	€ 36.303
Renswoude	€ 0	€ 0	€ 1.327	€ 1.327
Scherpenzeel	€ 10.397	€ 2.377	€ 2.550	€ 15.323
Woudenberg	€ 16.139	€ 20.366	€ 3.342	€ 39.846
Zeewolde	€ 5.829	€ 1.809	€ 5.767	€ 13.404
Totaal	€ 106.143	€ 43.979	€ 50.317	€ 200.439

In 2013 heeft de rekenkamercommissie in totaal 75% van haar uitgaven direct besteed aan onderzoek (€ 150.122,- van de totale uitgave van € 200.439,-). Een groot deel van de overige kosten wordt echter ook besteed aan activiteiten die gerelateerd zijn aan onderzoek, zoals het inventariseren en selecteren van onderzoeksonderwerpen (ook bij de raden), het opstellen van het jaarplan en onderzoeksplan. Ook de vergaderingen gaan voornamelijk over onderzoek en reiskosten worden vooral gemaakt om onderzoek te kunnen doen bij de acht gemeenten.

4.4 Overschot of tekort per gemeente over 2013

Zoals eerder al opgemerkt mag de rekenkamercommissie budget overhevelen naar een volgend jaar of budget aanvullen met het budget van een vorig of volgend jaar (tot een maximum van de helft van het jaarbudget). Per periode van drie jaar dienen de gemeenten een onderzoeksbijdrage van de commissie te hebben ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage.

Tabel 4 vergelijkt de bijdrage per gemeente voor 2013 met de kosten die de rekenkamercommissie per gemeente gemaakt heeft. Zo wordt inzichtelijk welke gemeente over 2013 een tekort hebben en welke gemeenten een overschot. De overschotten en

tekorten per gemeente worden verrekend met de voorzieningen per gemeente. Zie hiervoor paragraaf 4.4.

Tabel 4 overschot of tekort per gemeente over 2013

Gemeente	bijdrage over 2013	Totale kosten 2013	Overschot of tekort over 2013
Barneveld	€ 58.460	€ 52.903	€ 5.557
Bunnik	€ 15.839	€ 12.073	€ 3.766
Leusden	€ 31.507	€ 29.258	€ 2.249
Nijkerk	€ 43.890	€ 36.303	€ 7.587
Renswoude	€ 5.322	€ 1.327	€ 3.995
Scherpenzeel	€ 10.227	€ 15.323	-€ 5.097
Woudenberg	€ 13.400	€ 39.846	-€ 26.446
Zeewolde	€ 23.125	€ 13.404	€ 9.720
Totaal	€ 201.769	€ 200.439	€ 1.330

Voor de gemeenten Scherpenzeel en Woudenberg waren de kosten per gemeente groter dan de bijdrage. Voor deze gemeenten zijn daarom middelen onttrokken aan de voorziening van die gemeente bij de rekenkamercommissie. Voor de overige gemeenten waren de uitgave van de rekenkamercommissie lager dan de bijdragen per gemeente. Voor deze gemeenten zijn middelen gestort in de voorziening die de rekenkamercommissie per gemeente bijhoudt.

Op totaalniveau waren de kosten van de rekenkamercommissie in 2013 € 1.330,- lager dan de totale bijdrage van alle gemeente.

4.5 Voorziening

Totale voorziening

De totale voorziening van de rekenkamercommissie bedroeg eind 2012 € 25.682,-. Het werkelijke budget voor 2013 bedroeg € 201.769,- (op basis van het werkelijke aantal inwoners per 1 januari 2013). In 2013 heeft de rekenkamercommissie € 200.439,- uitgegeven. Het resterende bedrag van € 1.330,- is gestort in de voorziening van de rekenkamercommissie. De totale voorziening per 31 december 2013 bedraagt daarmee € 27.012,-.

Voorziening per gemeente

De rekenkamercommissie houdt de onderlinge verdeling van de voorziening over de gemeenten bij op basis van daadwerkelijke inzet per gemeente. Tabel 5 toont een overzicht van de voorziening van de rekenkamercommissie verdeeld over de gemeenten. Bij het opstellen van het onderzoeksprogramma van de rekenkamercommissie voor 2014 is al rekening gehouden met de verwachte overschotten en tekorten per gemeente.

Tabel 5 Overzicht verdeling voorziening rekenkamercommissie

Gemeente	Voorzieningen per 31 dec 2012	Overschot of tekort over 2013	Voorziening per 31 december 2013
Barneveld	€ 10.054	€ 5.557	€ 15.611
Bunnik	€ 1.470	€ 3.766	€ 5.236
Leusden	€ 14.329	€ 2.249	€ 16.578
Nijkerk	€ 3.539	€ 7.587	€ 11.126
Renswoude	-€ 5.061	€ 3.995	-€ 1.066
Scherpenzeel	-€ 1.809	-€ 5.097	-€ 6.906
Woudenberg	€ 16.892	-€ 26.446	-€ 9.554
Zeewolde	-€ 13.732	€ 9.720	-€ 4.012
Totaal	€ 25.682	€ 1.330	€ 27.012

Bijlage 1 Nevenactiviteiten leden rekenkamercommissie

Deze bijlage bevat een overzicht van de beroepsmatige en nevenactiviteiten van de voorzitter en de leden van de rekenkamercommissie – naast de activiteiten die zij verrichten voor de rekenkamercommissie.

Overzicht van beroepsmatige en nevenactiviteiten		
Naam	Functionies	Bezoldigd
J.P.P. van Dort (voorzitter)	Directeur Van Dort Organisatieadviseurs BV te Nieuwegein	Ja
	Voorzitter Raad van Toezicht SWK groep te Berkel en Rodenrijs	Ja
	Voorzitter Raad van Toezicht van commissarissen van de Woningcorporatie De Kernen te Hedel	Ja
	Voorzitter Raad van Toezicht van commissarissen van de Woningcorporatie Arcade te Naaldwijk	Ja
D.J. Jans (lid en plaatsvervangend voorzitter)	Manager PAUW BV te Dordrecht	Ja
R. Kamphues (lid)	Directeur van Adviesbureau Kamphues te Katwijk	Ja
J.G.W. Scheltinga (lid)	Manager Service & Control bij de Stichting Bodemsanering NS te Utrecht	Ja
	Raadslid gemeente Utrechtse Heuvelrug	Ja
	Lid ledenraad Rabobank Utrechtse Heuvelrug	Ja
	Lid redactie Financiële Verhoudingen Overheden (Kluwer) te Alphen aan de Rijn	Ja
F.T. van de Vlierd (lid)	Beleidscontroller bij de Gemeente Veenendaal	Ja
	extern lid rekenkamercommissie gemeente Utrechtse Heuvelrug	Ja